

GẮN KẾT PHÁT TRIỂN KINH TẾ VỚI BẢO ĐẢM AN NINH CON NGƯỜI - GIẢI PHÁP THỰC HIỆN HIỆU QUẢ NGHỊ QUYẾT SỐ 31-NQ/TW CỦA BỘ CHÍNH TRỊ Ở THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH HIỆN NAY

LÊ NHO MINH^(*)

Ngày nhận bài: 01/12/2023 Ngày thẩm định: 05/12/2023 Ngày duyệt đăng: 20/01/2024

Tóm tắt: Bài viết tập trung phân tích việc gắn kết phát triển kinh tế với công tác bảo đảm an ninh con người - một trong những giải pháp quan trọng để phát triển văn hóa, xã hội, giáo dục và đào tạo, chăm sóc sức khỏe nhân dân, nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân, xây dựng con người Thành phố văn minh, hiện đại, nghĩa tình, xứng đáng với Thành phố mang tên Lãnh tụ Hồ Chí Minh theo tinh thần của Nghị quyết số 31-NQ/TW ngày 30/12/2022 của Bộ Chính trị về phương hướng, nhiệm vụ phát triển Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045.

Từ khóa: an ninh con người, Nghị quyết số 31-NQ/TW; phát triển kinh tế

1. Đặt vấn đề
Thành phố Hồ Chí Minh có mật độ dân số cao nhất cả nước; là trung tâm lớn về kinh tế, văn hóa, khoa học - công nghệ, là đầu mối giao lưu và hội nhập quốc tế, đầu tàu của Vùng kinh tế trọng điểm phía Nam. Với vị trí chính trị quan trọng của cả nước, Thành phố Hồ Chí Minh được Đảng và Nhà nước tin giao trọng trách đến năm 2030, tầm nhìn đến 2045: “Thành phố Hồ Chí Minh phát triển ngang tầm các đô thị lớn trên thế giới, trở thành trung tâm kinh tế, tài chính, dịch vụ của châu Á; là điểm đến hấp dẫn toàn cầu; kinh tế, văn hóa phát triển đặc sắc, người dân có chất lượng cuộc sống cao; là hạt nhân của vùng Đông Nam Bộ, cực tăng trưởng của cả nước; nơi thu hút các định chế tài chính và tập đoàn kinh

tế quốc tế⁽¹⁾. Tuy nhiên, “tiềm năng, lợi thế của Thành phố Hồ Chí Minh chưa được khai thác hiệu quả. Tính vượt trội, sự năng động, sáng tạo, vai trò đầu tàu, động lực, dẫn dắt đối với vùng và cả nước có chiều hướng suy giảm, kinh tế tăng trưởng chậm, năng lực cạnh tranh quốc tế còn thấp”⁽²⁾ gây cản trở đến mục tiêu phát triển Thành phố đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045. Vì vậy, Nghị quyết số 31-NQ/TW đã đề ra sáu nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu để phát triển Thành phố Hồ Chí Minh trong những năm tiếp theo. Song, việc triển khai thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp này không đơn giản, nhất là trong bối cảnh “thế giới đang trải qua những biến động to lớn, diễn biến rất nhanh chóng, phức tạp, khó dự báo”⁽³⁾. Do đó, bài viết nghiên cứu, đưa ra các giải pháp gợi mở để Thành phố Hồ Chí Minh thực hiện thắng lợi Nghị quyết số 31-NQ/TW.

^(*) ThS, Trường Đại học An ninh nhân dân

2. Gắn kết phát triển kinh tế với bảo đảm an ninh con người - tiền đề quan trọng thực hiện hiệu quả Nghị quyết số 31-NQ/TW

Đề hiện thực hóa sáu nhiệm vụ, giải pháp đã đề ra trong Nghị quyết số 31-NQ/TW, việc gắn kết phát triển kinh tế với bảo đảm an ninh con người ở Thành phố Hồ Chí Minh được xem là tiền đề quan trọng. Bởi vì, phát triển kinh tế và bảo đảm an ninh con người là hai yếu tố quan trọng cho sự phát triển bền vững của cả nước nói chung và Thành phố Hồ Chí Minh nói riêng. Hai yếu tố này có mối quan hệ biện chứng không tách rời, tác động và chuyển hóa lẫn nhau trong quá trình phát triển. Trong đó, phát triển kinh tế là điều kiện, tiền đề vật chất để thực hiện chính sách bảo đảm an ninh con người; ngược lại, an ninh con người được bảo đảm sẽ là mục tiêu, động lực để phát triển kinh tế, nhân tố tạo lập sự phát triển bền vững của quốc gia nói chung và Thành phố Hồ Chí Minh nói riêng.

Một là, phát triển kinh tế là tiền đề vật chất bảo đảm an ninh con người

Phát triển kinh tế với tư cách là tiền đề vật chất quan trọng bảo đảm an ninh con người trên các khía cạnh (an ninh kinh tế, an ninh lương thực, an ninh sức khỏe, an ninh môi trường, an ninh cá nhân, an ninh cộng đồng, an ninh chính trị) - cơ sở xã hội để phát triển mạnh mẽ văn hóa, xã hội, giáo dục và đào tạo, chăm sóc sức khỏe nhân dân, nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân, xây dựng con người Thành phố Hồ Chí Minh văn minh, hiện đại, nghĩa tình thể hiện ở những điểm cơ bản sau:

- Phát triển kinh tế là tiền đề vật chất bảo đảm an ninh con người góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân. Phát triển kinh tế là nhân tố quan trọng bảo vệ con người thoát khỏi các mối đe dọa về đói nghèo, bệnh tật và sự đàn áp. Khi con người được “bảo vệ trước những biến động bất thường và có hại đối với cuộc sống hằng ngày, bất kể con người đang sống trong môi trường nào”⁽⁴⁾ được phòng ngừa, giảm thiểu và khắc phục

những rủi ro, bảo đảm cuộc sống an lành thì lúc đó con người sẽ phát huy mọi năng lực sáng tạo, phục vụ đắc lực cho quá trình phát triển kinh tế - xã hội. Trái lại, “Một nền kinh tế què quặt, đình đốn chỉ có thể tạo ra được một xã hội nghèo nàn, lạc hậu và xã hội có được chỉ là sự chia đều cái nghèo, cái lạc hậu cho mọi người”⁽⁵⁾.

- Phát triển kinh tế là điều kiện cơ bản bảo đảm quyền con người trên tất cả các lĩnh vực. Quan điểm “kết hợp chặt chẽ giữa phát triển kinh tế - xã hội với phát triển văn hoá, bảo vệ môi trường, thích ứng với biến đổi khí hậu, bảo đảm quốc phòng, an ninh và đối ngoại”⁽⁶⁾ thể hiện mục tiêu của phát triển kinh tế là hướng đến phục vụ cho con người, phát triển kinh tế phải vì con người và cho con người - chủ thể của sự phát triển. C.Mác từng nói: “Người ta mỗi lần đều giành được tự do chừng nào việc đó không phải do lý tưởng về con người mà do lực lượng sản xuất hiện hành quyết định và cho phép”⁽⁷⁾. Do đó, thực hiện quyền con người là quy luật xã hội khách quan và phát triển kinh tế phải tạo điều kiện cho con người phát huy mọi năng lực và hưởng thụ xứng đáng những thành quả của chính mình. Quyền con người chỉ có thể được bảo đảm trên nền tảng của nền kinh tế phát triển bền vững.

- Phát triển kinh tế vừa bảo đảm an ninh con người, vừa tăng tích lũy ngân sách nhà nước góp phần ổn định xã hội, giảm bất bình đẳng, phân hóa giàu nghèo, phân tầng xã hội; tạo sự đồng thuận giữa các giai tầng, nhóm xã hội trong quá trình phát triển. Khi đó, Thành phố Hồ Chí Minh sẽ có điều kiện mở rộng thực hiện chính sách trợ giúp xã hội, ưu đãi xã hội nhằm bảo đảm mức sống tối thiểu cho các đối tượng thuộc các nhóm yếu thế để có cuộc sống ổn định và tái hòa nhập xã hội. Theo đó, việc “chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân... bảo đảm số lượng và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực y tế; tăng cường năng lực y tế dự phòng, y tế cơ sở, y tế

chuyên sâu, kỹ thuật cao; chủ động ứng phó hiệu quả các loại dịch bệnh; tăng cường công tác quản lý nhà nước về an toàn vệ sinh thực phẩm”⁽⁸⁾ sẽ dễ dàng được triển khai thực hiện.

Hai là, bảo đảm an ninh con người vừa là mục tiêu, vừa là động lực để phát triển kinh tế

Để hiện thực hóa mục tiêu phát triển Thành phố Hồ Chí Minh những năm tiếp theo, phát triển kinh tế được xem là nhiệm vụ trọng tâm. Tuy nhiên, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng khẳng định: “Chúng ta cần một xã hội mà trong đó sự phát triển là thật sự vì con người, chứ không phải vì lợi nhuận mà bóc lột và chà đạp lên phẩm giá con người. Chúng ta cần sự phát triển kinh tế đi đôi với tiến bộ và công bằng xã hội, chứ không phải gia tăng khoảng cách giàu nghèo và bất bình đẳng xã hội...”⁽⁹⁾. Do đó, bảo đảm an ninh con người sẽ góp phần thực hiện tái phân phối của cải xã hội bảo đảm tiến bộ, công bằng xã hội.

Với mục tiêu xây dựng và phát triển Thành phố Hồ Chí Minh văn minh, hiện đại, bảo đảm an ninh con người sẽ hạn chế rủi ro và mở rộng cơ hội cho mọi người thụ hưởng những thành quả của phát triển kinh tế, tạo sự đồng thuận xã hội. Đồng thời, bảo đảm an ninh con người còn góp phần huy động sức mạnh mọi nguồn lực thúc đẩy phát triển sản xuất - kinh doanh đem lại lợi ích cho xã hội, chủ thể kinh tế và cải thiện thu nhập của người lao động vì một xã hội phát triển nhân văn, nhân bản.

Bên cạnh đó, bảo đảm an ninh con người còn tác động trực tiếp, gián tiếp đến mọi hoạt động của xã hội, như giải quyết việc làm, xóa đói giảm nghèo, bảo hiểm xã hội, mở rộng chính sách trợ giúp các đối tượng yếu thế, hạn chế bất bình đẳng giữa các nhóm dân cư. Ngoài ra, bảo đảm an ninh con người còn góp phần ổn định chính trị - xã hội. Khi lòng dân yên thì “thiên hạ sẽ thái bình”, góp phần giải phóng các nguồn lực trong dân cư, hướng đến ổn định xã hội, thúc đẩy kinh tế phát triển bền vững.

Bảo đảm an ninh con người góp phần phát triển nguồn nhân lực - động lực để phát triển kinh tế. Động lực quyết định để phát triển kinh tế là con người, bởi xã hội là sản phẩm của sự tác động qua lại giữa người với người: “Chính trong quá trình sản xuất của cải vật chất thỏa mãn nhu cầu ngày càng tăng lên của con người cũng chính là động lực để con người tạo nên sự biến đổi liên tục trong lịch sử tiến hóa của loài người theo hướng ngày càng tiến bộ trên nhiều lĩnh vực từ kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội”⁽¹⁰⁾. Để phát triển kinh tế phải có các yếu tố, như tự nhiên, con người, các yếu tố vật chất do con người tạo ra (công nghệ, vốn,...), trong đó, con người (nguồn nhân lực) đóng vai trò quan trọng. Tuy nhiên, nguồn lực con người chỉ có thể phát triển khi an ninh con người được bảo đảm. Bởi vì, an ninh con người được bảo đảm là công cụ đặc lực hướng đến phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao đáp ứng sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Mặt khác, bảo đảm an ninh con người giúp nhà đầu tư yên tâm đầu tư vốn sản xuất - kinh doanh lâu dài, phát triển kinh tế ổn định

Tóm lại, phát triển kinh tế và bảo đảm an ninh con người có mối quan hệ biện chứng. Phát triển kinh tế với bảo đảm an ninh con người cùng hỗ trợ, thâm thấu cho nhau sẽ lan tỏa tích cực đến các lĩnh vực kinh tế, chính trị, văn hóa, môi trường và đem lại cho người dân cuộc sống an lành, hạnh phúc. Do đó, việc gắn kết phát triển kinh tế với bảo đảm an ninh con người được xem là giải pháp quan trọng để xây dựng Thành Phố Hồ Chí Minh trở thành “Thành phố văn minh, hiện đại, nghĩa tình, xứng đáng với Thành phố mang tên Lãnh tụ Hồ Chí Minh”.

3. Thực trạng gắn kết phát triển kinh tế với bảo đảm an ninh con người ở Thành phố Hồ Chí Minh

Nghị quyết số 31-NQ/TW đánh giá: “Sau 10 năm thực hiện Nghị quyết số 16-NQ/TW của Bộ Chính trị khóa XI, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh

đã nỗ lực phấn đấu đạt được nhiều thành tựu rất quan trọng trên các lĩnh vực. Thành phố tiếp tục là động lực, đầu tàu, dẫn dắt trong vai trò của một trung tâm lớn về kinh tế, tài chính, thương mại, văn hóa, khoa học - công nghệ, đổi mới sáng tạo, giáo dục - đào tạo của Vùng kinh tế trọng điểm phía Nam và cả nước, là cửa ngõ quan trọng kết nối với khu vực và thế giới⁽¹¹⁾.

Những thành tựu gắn kết phát triển kinh tế với bảo đảm an ninh con người ở Thành phố Hồ Chí Minh trong thời gian qua thể hiện trên các phương diện sau:

Thứ nhất, gắn kết phát triển kinh tế với bảo đảm an ninh con người trên lĩnh vực kinh tế

Thành phố Hồ Chí Minh chủ trương đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng hiện đại, tăng tỷ trọng các sản phẩm, dịch vụ có giá trị gia tăng và trình độ công nghệ cao góp phần giải quyết việc làm bền vững, rút ngắn khoảng cách giữa thành thị và nông thôn: “Tốc độ tăng trưởng kinh tế khá, tiếp tục giữ vững vị trí là đầu tàu kinh tế của cả nước, tổng sản phẩm trên địa bàn (GRDP) giai đoạn 2016 - 2019 tăng bình quân 7,72%, ước giai đoạn 2016 - 2020 tăng bình quân 6,41%, tỷ trọng kinh tế Thành phố đóng góp trên 22,2% kinh tế cả nước. Chất lượng tăng trưởng kinh tế được cải thiện, cơ bản dựa trên nền tảng đổi mới sáng tạo, khoa học - công nghệ, thể hiện qua 3 chỉ số: (1) Đóng góp của năng suất các nhân tố tổng hợp (TFP) vào GRDP tăng liên tục qua các năm; (2) Năng suất lao động bình quân của Thành phố cao hơn 2,6 lần so với bình quân cả nước; (3) Hiệu quả sử dụng vốn đầu tư được nâng lên. GRDP đầu người tăng liên tục qua các năm, bình quân gấp 2,4 lần so với cả nước⁽¹²⁾; các chính sách xã hội được thực hiện; công tác giáo dục và giải quyết việc làm đạt được những kết quả tích cực “đa dạng hóa các giải pháp hỗ trợ việc làm hiệu quả cho người lao động, tỷ lệ thất nghiệp đô thị giảm qua các năm⁽¹³⁾; “Thực hiện tốt các chính sách trợ giúp xã

hội thường xuyên tại cộng đồng; hoạt động của các hệ thống an sinh xã hội được bảo đảm, góp phần chăm lo cho những người yếu thế, có hoàn cảnh khó khăn⁽¹⁴⁾.

Thứ hai, chuyên dịch cơ cấu kinh tế, nhất là kinh tế nông nghiệp, nâng cao chất lượng sản phẩm, bảo đảm an ninh con người trên lĩnh vực lương thực.

Trong những năm qua, ngành nông nghiệp của Thành phố Hồ Chí Minh phát triển đúng định hướng nông nghiệp đô thị hiện đại, tập trung vào các ngành nông nghiệp công nghệ cao, công nghệ sinh học, “năng suất lao động gấp hơn ba lần cả nước. Năng suất lao động tăng bình quân giai đoạn 2016 - 2020 đạt 23%/năm⁽¹⁵⁾. Bên cạnh đó, chính quyền Thành phố Hồ Chí Minh còn xây dựng Đề án nâng cao chất lượng các tiêu chí xây dựng nông thôn mới tại 56 xã và đạt được những kết quả quan trọng: “Đến cuối năm 2020, 56/56 xã (100%) được công nhận cơ bản đạt chuẩn nông thôn mới giai đoạn nâng chất, đời sống nhân dân tại các xã được nâng cao⁽¹⁶⁾.

Thứ ba, lồng ghép các chủ trương, chính sách, thể chế linh hoạt, coi trọng và làm tốt công tác y tế dự phòng trong chiến lược phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm an ninh con người trên lĩnh vực y tế

Những năm qua, chính quyền Thành phố Hồ Chí Minh luôn chú trọng tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, nguồn nhân lực y tế: “Lĩnh vực y tế có sự tiến bộ vượt bậc, bảo đảm những điều kiện tốt nhất để chăm sóc sức khỏe nhân dân; tập trung đầu tư cơ sở vật chất, đào tạo nguồn nhân lực và phát triển đồng bộ hệ thống các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh theo định hướng phát triển chuyên sâu, hoàn thành các chỉ tiêu đề ra⁽¹⁷⁾. Bên cạnh đó, Thành phố Hồ Chí Minh cũng hoàn thiện và phát triển mạng lưới phòng, chống bệnh tật, các chương trình, mục tiêu y tế... Năng lực khám, chữa bệnh của bệnh viện quận, huyện được củng cố và phát triển góp phần nâng cao chất lượng chăm sóc sức khỏe người dân Thành phố.

Thứ tư, gắn kết giữa phát triển kinh tế với tăng cường công tác quản lý tài nguyên, bảo vệ môi trường, thích ứng với biến đổi khí hậu, bảo đảm an ninh con người trên lĩnh vực môi trường

Chính quyền Thành phố Hồ Chí Minh luôn chú trọng gắn kết giữa phát triển kinh tế đi đôi với nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu theo chỉ đạo của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng: “Chúng ta cần sự phát triển bền vững, hài hoà với thiên nhiên để bảo đảm môi trường sống trong lành cho các thế hệ hiện tại và tương lai, chứ không phải để khai thác, chiếm đoạt tài nguyên, tiêu dùng vật chất vô hạn độ và huỷ hoại môi trường...”⁽¹⁸⁾. Vì vậy, chính quyền Thành phố Hồ Chí Minh luôn thực hiện nghiêm các quy định về đánh giá tác động môi trường và công tác bảo vệ môi trường, thích ứng với biến đổi khí hậu. Công tác quản lý đô thị gắn với quản lý tài nguyên và bảo vệ môi trường đạt được nhiều kết quả tích cực... Tiếp tục xây dựng và hoàn thiện các khu xử lý chất thải rắn của Thành phố Hồ Chí Minh; tích cực triển khai xử lý rác thải sinh hoạt theo công nghệ mới (đốt rác phát điện); các công trình cấp thoát nước; các công trình xử lý nước thải sinh hoạt, nước thải công nghiệp, nước thải y tế đạt tiêu chuẩn, quy chuẩn Việt Nam về bảo vệ môi trường⁽¹⁹⁾. Những thành quả này là động lực thúc đẩy Thành Phố Hồ Chí Minh thực hiện tốt những quy định đã được ban hành trong Điều 43 Hiến pháp năm 2013: Mọi người có quyền được sống trong môi trường trong lành và có nghĩa vụ bảo vệ môi trường.

Thứ năm, gắn kết giữa phát triển kinh tế với quốc phòng, an ninh, bảo đảm giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội góp phần bảo đảm an ninh cá nhân và an ninh cộng đồng.

Để hiện thực hóa mục tiêu phát triển Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, chính quyền Thành phố

Hồ Chí Minh quán triệt sâu sắc nội dung và xây dựng Chương trình thực hiện Nghị quyết số 28-NQ/TW ngày 25/10/2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (Khoá XI) về *Chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới*; gắn kết chặt chẽ giữa quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế với bố trí, tăng cường thể trận quốc phòng toàn dân và an ninh nhân dân, xây dựng thể trận lòng dân ngày càng vững chắc. “Thế trận quốc phòng toàn dân và thế trận an ninh nhân dân được nâng cao, đã phát huy được sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân, sức mạnh của cả hệ thống chính trị trong công tác quốc phòng, an ninh, phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc được phát triển”⁽²⁰⁾; “... ngăn chặn và kịp thời đập tan mọi âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch gây mất ổn định an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội... kiểm chế và kéo giảm phạm pháp hình sự; kịp thời triệt phá nhiều đường dây liên tỉnh và xuyên quốc gia vận chuyển, mua bán, tàng trữ, sản xuất trái phép chất ma túy quy mô lớn...”⁽²¹⁾ mang lại cuộc sống bình yên cho nhân dân.

Bên cạnh những kết quả đã đạt được, việc gắn kết phát triển kinh tế với bảo đảm an ninh con người thời gian qua ở Thành phố Hồ Chí Minh vẫn còn một số hạn chế. Cụ thể: việc “chưa phát huy hết được tiềm năng lợi thế của Thành phố Hồ Chí Minh, của hợp tác Vùng và hợp tác quốc tế để Thành phố Hồ Chí Minh phát triển nhanh hơn, bền vững hơn. Công cuộc chống tham nhũng, suy thoái đã có tiến bộ song chưa căn bản, chưa đáp ứng được yêu cầu của Đảng, của nhân dân và đòi hỏi phát triển của Thành phố”⁽²²⁾ đã ảnh hưởng không nhỏ đến công tác bảo đảm an ninh con người trên một số khía cạnh như: An ninh kinh tế chưa tương xứng, “GRDP/người năm 2020 của Thành phố Hồ Chí Minh ước đạt 6.328 USD, không đạt kế hoạch đề ra”⁽²³⁾; “chất lượng đào tạo nguồn nhân lực chưa đáp ứng nhu cầu phát triển”⁽²⁴⁾; An ninh sức khoẻ chưa bảo đảm, “Tình trạng quá tải tại các bệnh viện tuyến thành phố vẫn

còn, nhân lực y tế chưa đáp ứng đầy đủ, bộ phận người dân sử dụng nước sạch còn hạn chế, tình trạng sử dụng nước ngầm cho sinh hoạt vẫn còn phổ biến ở ngoại thành”⁽²⁵⁾; An ninh cá nhân chưa an toàn “số người và bị thương do tai nạn giao thông còn cao”⁽²⁶⁾; An ninh chính trị vẫn còn bị đe dọa, “chưa nhạy bén, kịp thời đấu tranh, phản bác các luận điệu xuyên tạc, vu khống của các thế lực thù địch, các đối tượng chống đối chính trị”⁽²⁷⁾; mất an ninh xã hội, “tệ nạn xã hội và tội phạm ngày càng manh động”⁽²⁸⁾.

4. Một số giải pháp

Trước tình hình này, vấn đề đặt ra cho cấp ủy, chính quyền Thành phố Hồ Chí Minh là phải có cơ chế, chính sách phù hợp để vừa thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế vừa bảo đảm đời sống nhân dân, bảo đảm an ninh con người thực hiện hiệu quả Nghị quyết số 31-NQ/TW. Do đó, để làm tốt điều này, **thời gian tới cần thực hiện tốt một số giải pháp cơ bản** sau:

Một là, nâng cao nhận thức của cả hệ thống chính trị Thành phố Hồ Chí Minh về việc gắn kết phát triển kinh tế với bảo đảm an ninh con người trên cơ sở bám sát mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp đã được đề ra trong Nghị quyết số 31-NQ/TW của Bộ Chính trị

Thành phố Hồ Chí Minh để trở thành thành phố văn minh, hiện đại, nghĩa tình, năng động sáng tạo, có nguồn nhân lực chất lượng cao thì nhận thức của hệ thống chính quyền là quan trọng nhất, ví như “một dàn nhạc thì cần người nhạc trưởng”⁽²⁹⁾. Nhận thức của hệ thống chính quyền sẽ dẫn dắt đường đi cho Thành phố Hồ Chí Minh, đường đi đúng hay sai, nhanh hay chậm là do nhận thức của lãnh đạo có phù hợp với xu thế lịch sử và đặc thù của Thành phố Hồ Chí Minh hay không. Do đó, những năm tiếp theo để gắn kết phát triển kinh tế với bảo đảm an ninh con người, đòi hỏi cấp lãnh đạo, chính quyền Thành phố Hồ Chí Minh phải bám sát quan điểm chỉ đạo, mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp đã được đề ra trong Nghị quyết số 31-NQ/TW. Từ

đó, phát huy tính năng động, sáng tạo, quyết tâm đưa chủ trương, chính sách vào thực tiễn phù hợp với đặc thù của Thành phố Hồ Chí Minh, xem đây là mục tiêu và là động lực để xây dựng Thành phố Hồ Chí Minh văn minh, hiện đại, nghĩa tình, phát triển ngang tầm các đô thị lớn trên thế giới, trở thành trung tâm kinh tế, tài chính, dịch vụ của châu Á.

Hai là, tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng, bảo đảm an ninh chính trị

Gắn kết phát triển kinh tế với bảo đảm an ninh con người nhằm thực hiện có hiệu quả Nghị quyết số 31-NQ/TW, mấu chốt vẫn là vai trò của Đảng. Do đó, thời gian tới, Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh cần “Tăng cường, kiên quyết, kiên trì công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị về mọi mặt...”⁽³⁰⁾; phát huy sức mạnh tổng hợp, tăng cường sự đoàn kết, năng động, sáng tạo của Đảng bộ, chính quyền và nhân dân Thành phố trong thực hiện nhiệm vụ chính trị; tôn trọng và phát huy quyền làm chủ của nhân dân, giữ gìn trật tự an toàn xã hội; làm lành mạnh các quan hệ xã hội. Có như vậy, mới tạo điều kiện chính trị tốt nhất để kinh tế phát triển làm tiền đề bảo đảm an ninh con người.

Ba là, nâng cao năng lực, hiệu quả quản lý của bộ máy, đội ngũ cán bộ trong việc gắn kết phát triển kinh tế với bảo đảm an ninh con người ở Thành phố Hồ Chí Minh

Để khai thác tối đa tiềm năng, thế mạnh trong việc gắn kết phát triển kinh tế với bảo đảm an ninh con người ở Thành phố Hồ Chí Minh cần nâng cao năng lực của bộ máy, đội ngũ cán bộ quản lý. Trước hết, Thành phố Hồ Chí Minh cần tiếp tục rà soát, bố trí, sắp xếp tổ chức bộ máy theo hướng tinh gọn, chuyên nghiệp, hiện đại, hiệu quả đáp ứng yêu cầu gắn kết phát triển kinh tế với bảo đảm an ninh con người. Bên cạnh đó, cần xây dựng đội ngũ cán bộ thực thi công vụ hiệu quả, trách nhiệm, đầy mạnh và nâng cao chất lượng công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát để kịp thời xử lý những vấn đề phát sinh trong thực tiễn.

Bốn là, đẩy mạnh phát triển bền vững kinh tế, đổi mới mô hình tăng trưởng, nâng cao năng suất, chất lượng, bảo đảm an ninh kinh tế gắn với thực hiện chính sách bảo đảm an ninh con người

An ninh con người được bảo đảm phần lớn quyết định bởi tính bền vững của an ninh kinh tế. Do đó, cần thiết phải “cơ cấu lại tổng thể kinh tế gắn với đổi mới mô hình tăng trưởng dựa trên nền tảng kinh tế tri thức, ứng dụng khoa học - công nghệ, đổi mới sáng tạo và năng suất lao động cao”⁽³¹⁾; xây dựng và phát triển nền kinh tế ổn định, chất lượng, năng suất, hiệu quả, bảo đảm an ninh con người trên lĩnh vực kinh tế. Đồng thời, gắn tăng trưởng kinh tế với phát triển văn hóa, thực hiện tiến bộ và công bằng xã hội, không ngừng nâng cao chất lượng cuộc sống của nhân dân. Để làm tốt điều này, cấp ủy đảng, chính quyền Thành phố Hồ Chí Minh cần tiếp tục đề ra những “khâu đột phá” về nguồn nhân lực, khoa học - công nghệ, lợi thế về kết nối nội vùng và liên vùng, thích ứng nhanh chóng và tận dụng hiệu quả thành tựu của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư mang lại; cần thấm nhuần tinh thần “duy vật triệt để” - phát triển kinh tế làm trọng tâm và an ninh con người trên lĩnh vực kinh tế gắn chặt với việc làm và thu nhập của người lao động.

5. Kết luận

Để thực hiện mục tiêu xây dựng Thành phố Hồ Chí Minh có chất lượng sống tốt, văn minh, hiện đại, nghĩa tình; có vai trò động lực trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; sớm trở thành một trong những trung tâm lớn về kinh tế, tài chính, thương mại, khoa học - công nghệ của khu vực Đông Nam Á, Thành phố Hồ Chí Minh cần tiếp tục thực hiện tốt hơn nữa việc gắn kết phát triển kinh tế với bảo đảm an ninh con người. Đây là nhiệm vụ chính trị quan trọng của cả hệ thống chính trị, nhất là của Đảng bộ, chính

quyền và nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh. Chính vì vậy, cần có sự chung tay, góp sức của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân và của cả hệ thống chính trị với phương châm: “Thành phố Hồ Chí Minh vì cả nước, cả nước vì Thành phố Hồ Chí Minh”[□]

(1), (2), (6), (8), (11), (30), (31) Nghị quyết số 31-NQ/TW ngày 30/12/2022 của Bộ Chính trị về *phương hướng, nhiệm vụ phát triển Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045*

(3) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tập I, tr.105

(4) Tô Lâm, *Những điểm mới về an ninh quốc gia trong Văn kiện Đại hội XIII của Đảng*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2022, tr.100

(5) Nguyễn Minh Trí, *Tăng trưởng kinh tế với chính sách an sinh xã hội ở Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay*, Nxb Tổng hợp Thành phố Hồ Chí Minh, 2019, tr.55

(7) C.Mác - Ph.Ăngghen, *Toàn tập*, t.3, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1995, tr.362

(9) và (18) Nguyễn Phú Trọng, *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về Chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2022, tr.21 và 21

(10) Đào Tuấn Hậu, *Vai trò của văn hoá trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội ở Thành phố Hồ Chí Minh thời kỳ đổi mới*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2016, tr.124

(12), (13), (14), (15), (16), (17), (19), (20), (21), (22), (23), (24), (25), (26), (27) và (28) Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh, *Văn kiện Đại hội đại biểu lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020 - 2025*, tr.111, 104, 111, 97, 97, 105, 116, 122, 122, 158, 102, 122, 112, 120, 123, 128 và 162-163

(29) C.Mác - Ph.Ăngghen, *Toàn tập*, t.23, Sđd, tr.480